

in deze vroeg:

- De magie van mildheid** ————— 4
'Zachtjes balen met Toontje' is een ontroerende en tegelijkertijd effectieve behandelmethodiek bij boosheid en frustraties.
Martijn Hell - Leeuwenhart
- Baby praat in gebaren** ————— 6
Op allerlei manieren verbetert het gebruiken van gebaren ter ondersteuning van de gesproken taal, het contact en de interactie met kinderen.
Kjille Soeting
- Autisme bij meisjes: subtiel, niet minder ernstig** ————— 8
Vroege herkenning van autisme bij jonge meisjes heeft duidelijke meerwaarde, maar is vrijwel nog onontgonnen terrein.
Marrit Buruma en Els Blijd-Hoogewys
- Van kwetsbare zwangere tot sterke moeder** ————— 12
Lieke van der Meulen
- De Vroegwerker: Minke den Heijer** ————— 15
- Wat als ik het mis heb?** ————— 17
Professionals die gebruik maken van de meldcode signaleren niet alleen eerder, maar ook gericht.
Roely Drijfhout
- Verminderde handfunctie direct aanpakken** ————— 20
Katinka Folmer en Tjarda Sijtsma
- Antenne baby slaat aan op stress en angst** ————— 23
De beginjaren van het ouderschap kan gepaard gaan met de ontwikkeling van pathologische vormen van stress en angst. Welke invloed heeft dat op de vroege ontwikkeling?
Evin Aktar
- Impact vroeggeboorte ijlt lang na** ————— 26
Louise van den Broek
- Vroeg begonnen, veel gewonnen!** ————— 28
Prenataal huisbezoek door de jeugdverpleegkundige levert gezondheidswinst op.
Mareike Meijerhof
- Hoogbegaafd té laat in het vizier** ————— 30
Bij reguliere controles is te weinig oog voor het signaleren van een ontwikkelingsvoorsprong. Gevolg is dat kinderen vaak onnodig tegen allerlei problemen aanlopen.
Marieke Groenewold
- Beeldschermjes verminderen slaapkwaliteit** ————— 32
Justine Pardoën
- Zwanger met angst en stress** ————— 34
Carolina de Weerth

Van de redactie

Alweer de laatste maand van het jaar. Een mooi moment om te reflecteren over de plek waar we nu met het jonge kind staan.

Vroeghulp en vroeginterventie, maar ook preventie, komen steeds meer op het netvlies van gemeenten en politici. In verschillende samenstellingen wordt gepraat over de eerste 1001 kritieke dagen voor het kind: de dagen vanaf de conceptie totdat het kind een jaar of twee is. Het belang van hechting, van ouderschap, van een goede start raakt steeds meer bekend. Hetzelfde geldt voor de rol van trauma en stress voor, tijdens en na de geboorte.

We gaan steeds preciezer en eerder zien wat er misschien mis is of mis zou kunnen gaan lopen. Wetenschappelijk onderzoek raakt verfijnder, net als behandelmethoden. De nieuwe DC 0-5 is een prachtig instrument voor psychologen en andere diagnostici dat veel breder zou kunnen worden ingezet. Nooit los, nooit alleen, altijd in context met de omgeving en de omstandigheden van dit kind bij deze ouders in deze situatie.

Laten we al deze ingrediënten samenvoegen, niet apart maar met elkaar. Er is zoveel kennis aanwezig dat het jammer zou zijn als het te veel versnipperd wordt. Een mooie samenwerking ten behoeve van het jonge kind. Dat wens ik u en ons voor 2018! Proost!

Louise van den Broek,
Hoofdredacteur Vakblad Vroeg

colofon:

redactie

Jeanne Berkelmans
orthopedagoog/GZ-psycholoog

Hanne Cools
GZ-psycholoog kind en jeugd

Phineke Tielenius Kruythoff
Voorzorgverpleegkundige /
IMH-specialist DAIMH

Carine Westendorp
logopedist

Saskia Bakker
kinderarts /
IMH-specialist DAIMH

Petra van Schie
kinderfysiotherapeut /
orthopedagoog

hoofdredacteur

Louise van den Broek

bladmanagement

Jan de Graaf

vormgeving

Jelle de Graaf

Redactieadres en advertenties:

DG Communicatie, Postbus 158,
1600 AD Enkhuizen

E vroeg@dgcommunicatie.nl

T 0228-326068 / 06-21905843

W www.vakbladvroeg.nl

Abonnementen:

Verschijnt 4x p. j. prijs € 25,00

buitenland € 30,00 (prijswijzigingen voorbehouden).

Adresgegevens:

Abonnementenland

Postbus 20

1910 AA Uitgeest

T 0900-226 52 63 (€ 0,10 per minuut)

E Klantenservice@aboland.nl

Twitter @Aboland_klanten

W Abonneren: www.bladenbox.nl; wijzigen/opzeggen www.aboland.nl

Opzeggingen dienen 1 maand voor afloop van de abonnementsperiode in ons bezit te zijn.